

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การให้การศึกษาแก่ประชากรของประเทศ เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับผู้บริหารหรือผู้นำของประเทศที่กำลังพัฒนาหรือจะพัฒนาแล้วก็ตาม ทั้งถือเป็นนโยบายสำคัญในการบริหารประเทศ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุกๆด้าน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระประมุขของไทยของคปัจจุบัน ได้ทรงตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา และได้ทรงสนับสนุนการศึกษาของประชาชนชาวไทยตลอดมา ทรงมีพระบรมราโชวาทอยู่เนืองๆว่า "การศึกษาเป็นรากฐานแห่งการพัฒนาประเทศทุกแขนง หากประชาชนไทยได้รับการศึกษาก็ ประเทศจะเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว"¹

บุญถิ่น อัครดากร ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษา ต่อความเจริญก้าวหน้า ความผาสุกและความมั่นคงของประเทศชาติว่า "ความเจริญก้าวหน้า ความผาสุกสมบูรณ์และความมั่นคงของประเทศชาติ ขึ้นอยู่กับการศึกษาของคนในชาตินั้น"² และในแง่ความสำคัญของการศึกษาที่มีผลต่อภาวะเศรษฐกิจของชาตินี้ บุญชนะ อัครดากร มีความเห็นว่า "เศรษฐกิจของชาติจะเจริญก้าวหน้าไปได้เพียง

¹ชลิต เหวะมลิน, "องค์พระประมุขไทย," พจนานุกรม 4 : 2 (ธันวาคม 2522 - มกราคม 2523) : 7.

²บุญถิ่น อัครดากร, "แนวนโยบายการพัฒนากฎหมายในอนาคต," เศรษฐศาสตร์ 1 (กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2514) : 12.

ไหน ขึ้นอยู่กับปริมาณและคุณภาพของระบบการศึกษา"¹

จะเห็นได้ว่าการศึกษาเป็นสิ่งที่มิอาจหลีกเลี่ยงอย่างยิ่งต่อความเจริญทุกด้านของประเทศชาติ ดังนั้นเมื่อประเทศไทยต้องการจะพัฒนา จึงต้องยึดนโยบายการให้การศึกษาแก่ประชาชนเป็นอันดับแรกที่สำคัญที่สุด ดังที่เกยูร ลิมทอง ได้กล่าวไว้ว่า "ความเจริญก้าวหน้าของประเทศขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชากร เพราะฉะนั้นการให้การศึกษาแก่ประชากรให้มีความรู้ความสามารถ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดและจำเป็นที่สุด"² และระดับการศึกษาที่จำเป็นและสำคัญที่สุดที่จะให้แก่ประชาชนได้ทั่วถึงกันก็คือ การศึกษาระดับประถมศึกษาหรือการศึกษากาตบังคับ ซึ่ง บุศรีรินทร์ บัณฑาคม ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาระดับนี้ไว้ว่า "การสอนเพื่อปูพื้นฐานในระดับอนุบาลและประถมศึกษา นับว่ามีความสำคัญมาก เพราะการ เจริญเติบโตและการพัฒนาทางต้นสมองในวัยนี้ เป็นพื้นฐานการ เรียนในวัยรุ่น ซึ่งต่อเนื่องจนถึงระดับวิทยาลัย"³

จังหวัดอุดรพิศได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาในระดับประถมศึกษา ความนี้ดังกล่าวแล้วข้างต้น และพยายามจะให้การศึกษาเป็นเครื่องมือเพื่อพัฒนาจังหวัดให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุกทาง จึงได้วางนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา สอนองนโยบายของรัฐบาลตามแผนการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) ดังนี้

1. สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลและโรงเรียนประถมศึกษา

¹ บุญนะ อัดถากร, "บทบาทของการศึกษาในการพัฒนาเศรษฐกิจ,"

สภากาการศึกษาแห่งชาติ 6 (ตุลาคม 2514) : 7.

² เกยูร ลิมทอง, "การจัดงบประมาณการศึกษา," การวางแผนการศึกษา (2512) : 219.

³ บุศรีรินทร์ บัณฑาคม, "ความรู้ลึกของครูมีผลต่อคุณภาพทางการศึกษา," ศูนย์ศึกษา 17 (กันยายน - ตุลาคม, 2514), 28 - 32.

2. ขยายการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 6) ให้ทั่วถึงทุกโรงเรียน ภายในปี 2525

3. จัดทำครูสอนให้ครบชั้น เรียนและปรับปรุงสวัสดิการ ของครูให้ดีขึ้น

4. จัดหาอุปกรณ์ แบบเรียนและนวัตกรรมการศึกษาให้เพียงพอแก่ความจำเป็นของโรงเรียน

5. ส่งเสริมการจัดโรงเรียนชุมชนให้มีจำนวนมากขึ้น และจัดโรงเรียนให้เป็นแหล่งวิชาการของท้องถิ่น ให้ประชาชนได้ประโยชน์จากโรงเรียนได้มากที่สุด

ในปี พ.ศ. 2520 จังหวัดอุตรดิตถ์จึงได้เริ่มดำเนินการตามนโยบายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์จำนวน 279 โรงเรียน และสำรวจปัญหาข้อบกพร่องความต้องกรของโรงเรียนระดับประถมศึกษาทุกโรงเรียนและถูกสังกัต ซึ่งปรากฏว่า สภาพต่างๆของจังหวัดอุตรดิตถ์เป็นดังนี้

1. ระหว่างปีการศึกษา 2520 - 2522 จำนวนนักเรียนที่สอบตกซ้ำชั้นลดลงเป็นสำคัญ กล่าวคือ ในปีการศึกษา 2520 มีนักเรียนสอบตกซ้ำชั้น 7,264 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60 ปีการศึกษา 2521 มีนักเรียนสอบตกซ้ำชั้น 7,672 คน คิดเป็นร้อยละ 12.60 และในปีการศึกษา 2522 มีนักเรียนสอบตกซ้ำชั้น 6,322 คน คิดเป็นร้อยละ 10.22 ซึ่งจำนวนนักเรียนที่ตกซ้ำชั้นเหล่านี้ถึงแม้ว่าจะลดลงก็ตาม แต่ก็ยังเป็นจำนวนมาก เป็นการสูญเสียทางการศึกษาของชาติอย่างมากมาย

2. จากรายงานผลการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ในด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ มีโรงเรียนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขถึง 111 โรงเรียน ในขณะที่มีโรงเรียนที่จัดว่าดีและดีมากเพียง 77 โรงเรียน กล่าวคือโรงเรียนเหล่านั้นยังขาดอาคารเรียน อาคารประกอบ และขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้และฝึกงาน ในด้านการบริหารโรงเรียนและการบริการ มีโรงเรียนที่จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข 112 โรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับ ครูใหญ่ผู้ดูแล ไม่มีสมรรถภาพในการทำงาน ขาดแคลนครูที่สอนวิชาชีพ ขาดแคลนครูในโรงเรียนต้อง

ดินกันดาร การจัดสรรอัตรากำลังโรงเรียนแต่ละปีน้อยเกินไป ในด้านการเรียนการสอน มีโรงเรียนที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข 110 โรงเรียน อยู่ในสภาพดีและดีมากเพียง 73 โรงเรียน ปัญหาของโรงเรียนเหล่านี้คือ ไม่มีครูครบชั้นเรียน ครูที่สอนตามชายแดนและท้องถื่นกันดารมักขอย้ายอยู่เสมอ ไม่มีเงินบำรุงโรงเรียนสำหรับจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน และไม่ได้นำเอาทรัพยากรท้องถิ่นมาประกอบการเรียนการสอน จึงทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ดีเท่าที่ควร และในด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน มีโรงเรียนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอีก 111 โรงเรียน

3. สถานภาพทางเศรษฐกิจ โดยเฉลี่ยแล้วประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้น้อย คือเฉลี่ยคนละ 1,900 บาท ต่อปี หรือครอบครัวละ 553.51 บาทต่อเดือน ซึ่งการที่ผู้ปกครองมีรายได้น้อยเช่นนี้ มีผลทำให้นักเรียนต้องขาดเรียนบ่อยเพื่อช่วยผู้ปกครองทำงาน สุขภาพไม่ดีเพราะภาวะทุโภชนาการ ขาดแคลนเสื้อผ้าและเครื่องใช้ในการเรียน ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาเท่ากับการพำนาหากิน จากปัจจัยเหล่านี้เองทำให้ผลการเรียนของนักเรียนตกต่ำลงไปด้วย

4. สถานภาพทางการเมือง เนื่องจากจังหวัดอุตรดิตถ์มีอาณาเขตติดกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีชายแดนยาวถึง 120 กิโลเมตร มีการแทรกซึมบ่อนทำลายของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์อยู่เสมอ เช่น การลาคณะระเวณหาข่าว การโฆษณาชวนเชื่อ การเคลื่อนย้ายกำลังเข้ามาประจำหมู่บ้านชายแดนติดต่อกับชายแดนไทย และแม้กระทั่งการโจก้าล้างใจมที่ฐานปฏิบัติการของไทย ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่ทำให้ครูที่สอนตามชายแดนขอย้ายถิ่นอยู่เสมอ ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผล

5. ปัญหาทางด้านการเรียนการสอน จากการศึกษาวิจัยของกรมสามัญศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความรู้ค่อนข้างต่ำในวิชาสังคมศึกษา เพราะครูไม่ได้สอน หรือสอนแต่ไม่กว้างขวาง วิชาพละนามัยโดยเฉพาะพลศึกษาไม่ค่อยได้สอน ปล่อยให้เด็กเล่นเล่นกับเกม

ลำพัง ส่วนวิชาศิลปะศึกษาโดยเฉพาะขบิร้องและดนตรี ส่วนมากนักเรียนร้องเพลงได้เองจากวิทยุ มีเพียงส่วนน้อยที่ครูสอนและนักเรียนร้องเพลงที่ครูสอนได้¹ นอกจากนี้ยังพบว่า ครูสอนไม่ครบตามตารางสอนที่กำหนดไว้ สอนพฤติกรรมจำเจ สอนเพื่อสอบมากกว่าเพื่อความรูกรูความเข้าใจ² จังหวัดอุตรดิตถ์ ในฐานะที่เป็นประชากรส่วนหนึ่งของกาารวิจัยครั้งนั้น จึงมีสภาพดังกล่าวมาแล้วทุกประการ

6. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร จากกาารที่ผู้วิจัยได้เป็นผู้ให้การอบรมและติดตามผลการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กับทั้งเป็นผู้สอนครูประจำการ และบุคลากรทางการศึกษาในรายวิชาของภาคหลักสูตรและการสอน และภาคพื้นฐานการศึกษาของวิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ ได้พบว่าครูมีปัญหาในเรื่องต่อไปนี้คือ หลักสูตร เขียนไว้ไม่ชัดเจนครูนำไปใช้ไม่ได้ ครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการขยายแผนการสอนออกเป็นบันทึกการสอน การสอนของครูยังยึดแบบเรียนและตัวครูเป็นศูนย์กลางเพราะไม่มีทักษะในการจัดกิจกรรมได้บ่อยๆ โรงเรียนขาดแคลนครูมือครูและอุปกรณ์การเรียนการสอน แบบเรียนไปถึงมือครูและนักเรียนช้ามากไม่ทันกับเวลาจำเป็น และครูที่ได้รับการอบรมกาารสอนตามหลักสูตรใหม่แล้วมักย้ายไปโรงเรียนอื่นทำให้โรงเรียนเดิมขาดแคลนครูที่สอนตามหลักสูตรใหม่ได้

7. ปัญหาการนิเทศกาารศึกษา จากกาารสัมภาษณ์ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศกาารศึกษา ของจังหวัดอุตรดิตถ์ด้วยตัวของผูวิจัยเองแล้วพบว่า ผู้นิเทศไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารกาารศึกษาในเรื่องงบประมาณและการบำรุงขวัญเท่าที่ควรและต้องทำงานประจำในสำนักงานมากเกินไป³ ครูมีความรู้ลึกกว่าผู้นิเทศไม่ได้อีก

¹ กรมสามัญศึกษา, ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมปีที่สี่ถึงเมื่อเทียบกับหลักสูตร (ตอน 2) (พระนคร : กาารศาสนา, 2513), หน้า 17.

² กรมวิชาการ, รายงานกาารวิเคราะห์หลักสูตรประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2503 (กรุงเทพฯ : ครูสภา ลากพรว, 2517), หน้า 42.

³ สัมภาษณ์ สุวรรณา มุกดาสนิท, ศึกษาพิเศษจังหวัดอุตรดิตถ์, 7 กุมภาพันธ์ 2523.

แก้ปัญหาการ เรียนการสอน นิเทศไม่ตรงกับความต้องการของครู และผู้นิเทศบาง
กลุ่มยังมีความสับสนในบทบาทหน้าที่ของตน¹ การนิเทศในห้องชั้นกันดารหรือห่างไกลมี
น้อยมาก หลายโรงเรียนขาดการ เหลียวแลจากผู้นิเทศและผู้บริหาร การศึกษา นอก
จากนี้ผู้นิเทศยังขาดความมั่นใจในสิ่งที่จะนิเทศ²

จากสภาพและปัญหาต่างๆที่รวบรวมได้เกี่ยวกับจังหวัดอุตรดิตถ์ดังกล่าวมา
ข้างต้นนี้ จะเป็นตัวชี้บอกได้อย่างกว้างๆ ว่า การจัดการศึกษาของจังหวัดอุตรดิตถ์ยังไม่
บรรลุผลตามเป้าหมายเท่าที่ควร และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข
โดยรีบด่วน ซึ่งปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นจะคลี่คลายไปในทางดีได้ ถ้ามีการจัดและ
การดำเนินการนิเทศการศึกษาที่ดีพอ ซึ่งจะเห็นตัวอย่างง่ายๆจากสภาพในข้อ 1 ที่
กล่าวข้างต้นคือ เมื่อทางจังหวัดได้แจ้งให้ทราบว่า จะมีการประเมินมาตรฐานโรงเรียน
เรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียนในจังหวัดอุตรดิตถ์ โรงเรียนต่างๆก็เกิดแรงกระตุ้นใน
การที่จะพัฒนา ปรับปรุงโรงเรียนของตนเป็นการใหญ่ ทั้งในด้านอาคารสถานที่ การ
บริหารโรงเรียน การเรียนการสอนและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งผลจาก
การพัฒนาโรงเรียนเพื่อเตรียมรับการประเมินมาตรฐานโรงเรียนจากจังหวัดก็คือ
จำนวนนักเรียนที่ตกชั้นลดลงตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า การนิเทศศึกษาค้นคว้า
เทคนิคและวิธีการที่เหมาะสมนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิ
ภาพ เพราะเป้าหมายในการนิเทศศึกษาก็คือ การส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาวิชาชีพ
ของตนให้ดียิ่งขึ้น การนิเทศจะช่วยพัฒนาค่านางานสอนของครู การใช้วัสดุประกอบการ
สอน การจัดโรงเรียน การบริหารโรงเรียนและอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะ
ก่อให้เกิดผลดีแก่นักเรียนทั้งในค่านิยมสัมฤทธิ์ทางการ เรียนและการ เจริญเติบโตขึ้น เป็น

¹ สัมภาษณ์ แสง แก้วทองมา, อาจารย์ 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด
อุตรดิตถ์, 30 มกราคม 2523.

² สัมภาษณ์ สุเทพ สิงห์เกษมศักดิ์, ครูใหญ่ 4 องค์การบริหารส่วนจังหวัด
อุตรดิตถ์, 3 กุมภาพันธ์ 2523.

พล เมืองที่มีคุณภาพของประเทศไทยต่อไป

การนิเทศการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ที่ได้ปฏิบัติกันมานั้น เป็นงานในหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรหลายฝ่ายคือ หัวหน้ากลุ่มโรงเรียน เจ้าหน้าที่วิชาการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษา ศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาพิเศษเทศบาล หัวหน้าฝ่ายการศึกษาเทศบาล เจ้าหน้าที่วิชาการจังหวัด หัวหน้าส่วนการศึกษา ศึกษาพิเศษจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด และอาจารย์วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ ซึ่งการทำงานของบุคลากรเหล่านี้โดยทั่วไปแล้วต่างฝ่ายต่างทำมิได้มีการประสานงานกันแต่อย่างใดเป็นเหตุให้การนิเทศการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุตรดิตถ์ ไม่ช่วยให้การจัดการศึกษาของจังหวัด พัฒนาไปตามที่ควรจะเป็น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในการนิเทศการศึกษาของจังหวัดนี้เป็นพิเศษ ซึ่งผลของการวิจัยนี้อาจเป็นแนวทางในการปรับปรุงการศึกษาของจังหวัดอุตรดิตถ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดและการดำเนินการนิเทศการศึกษาของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในการนิเทศการศึกษา ระหว่างผู้นิเทศการศึกษาและผู้บริหารนิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์

แนวเหตุผลทฤษฎีที่สำคัญหรือสมมติฐาน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดและการดำเนินการนิเทศ ระหว่างผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงความสำคัญของปัญหาต่างๆที่มีผลกระทบต่อการจัดและการดำเนินการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ มิได้มุ่งสำรวจสภาพของการนิเทศการศึกษาของจังหวัดอุตรดิตถ์

2. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับงานนิเทศการศึกษาในจังหวัดอุตรดิตถ์ ได้แก่ ครูอาจารย์ผู้สอนประจำในโรงเรียนประถมศึกษา ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หัวหน้ากลุ่มโรงเรียน เจ้าหน้าที่วิชาการอำเภอ หัวหน้าหมวดการศึกษา ศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาพิเศษเทศบาล หัวหน้าฝ่ายการศึกษาเทศบาล เจ้าหน้าที่วิชาการจังหวัด ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าส่วนการศึกษา ศึกษา - นิเทศจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด และอาจารย์วิทยาลัยครู

ขอตกลงเบื้องต้น

1. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สร้างขึ้นโดยยึดหลักการบริหารองค์กรต่างๆโดยทั่วไป คือคำนึงถึง บุคลากร วัตถุประสงค์ เงินและการจัดการ ประกอบกับสภาพปัญหาของงานนิเทศการศึกษาในจังหวัดอุตรดิตถ์ กับทั้งได้รับการตรวจแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านการนิเทศการศึกษาและการวัดผลประเมินผลการศึกษา เป็นจำนวนถึง 5 ท่านด้วยกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงถือว่าแบบสอบถามนี้มีประสิทธิภาพ สามารถวัดความคิดเห็นของบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ได้

2. ความกึกกัมของบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับงานนิเทศการศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ถือว่าคอยด้วยความจริงใจทุกประการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบปัญหาและความคิดเห็นของบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับงานนิเทศการศึกษาในระดับประถมศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์

2. ได้ทราบความแตกต่างของปัญหาและความคิดเห็นของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในด้านต่างๆ

3. เป็นแนวทางแก่วิทยาจารย์ในการจัดหลักสูตรการผลิตครูและจัดอบรมครูประจำการ ให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพการศึกษาของจังหวัดอุตรดิตถ์

4. เป็นแนวทางปรับปรุงการนิเทศการศึกษาในจังหวัดอุตรดิตถ์ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

๕. เป็นแนวทางในการวิจัยที่เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาในระดับประถมศึกษา ในจังหวัดอื่นหรือเขตการศึกษาอื่น

ความจำกัดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีโครงแบบกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นตัวอย่าง ประชากร.

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

คำบางคำที่ใช้ในการวิจัยนี้ อาจมีความหมายแตกต่างไปจากที่ใช้กันโดย ทั่วไป จึงจำเป็นต้องกำหนดความหมายของคำบางคำดังนี้

โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึงโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษา ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และกรมสามัญศึกษา

หัวหน้ากลุ่มโรงเรียน หมายถึงครูใหญ่อาจารย์ใหญ่ที่ได้รับเลือกเป็นหัวหน้า ในกลุ่มโรงเรียนที่ได้จัดตั้งขึ้น ตั้งแต่ ๒ โรงเรียนไป ทำหน้าที่ในการบริหารและจัดการ คำนการ ศึกษาของโรงเรียนในกลุ่ม

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ศึกษาการดำเนินงานการนิเทศการศึกษาของบุคลากรในหน่วยงานต่างๆ ด้วยวิธีต่อไปนี้

๑.๑ ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับปัญหาในการนิเทศการ ศึกษา จาก หนังสือ เอกสาร บทความ โครงการ หรือระเบียบปฏิบัติของหน่วยงาน ต่างๆที่เกี่ยวข้อง และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา

๑.๒ สัมภาษณ์บุคลากรผู้ทำหน้าที่นิเทศและรับการนิเทศการศึกษาใน โรงเรียนประถมศึกษา ประเภทละ ๗ คนจากจังหวัดอื่นๆของเขตการศึกษาเกี่ยวกับ จังหวัดอุตรดิตถ์ คือ นิคมโลก สุโขทัย กำแพงเพชร ตาก เพชรบูรณ์ พิษณุตร และ นครสวรรค์

๒. นำความรู้และข้อมูลที่ได้นำมาสร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจปัญหาและความ

คิดเห็นของบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบเลือกตอบ เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบมาตราส่วนประเมินค่า เกี่ยวกับปัญหาต่างๆในการนิเทศการศึกษา

ตอนที่ 3 แบบปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 20 คน เป็นศึกษานิเทศก์เขต 3 คน ศึกษานิเทศก์จังหวัด 3 คน เจ้าหน้าที่วิชาการส่วนการศึกษา 3 คน หัวหน้ากลุ่มโรงเรียน 1 คน และครูอาจารย์ที่สอนประจำในโรงเรียนจากรอบๆ 10 คน

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไข เพื่อให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

5. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปใช้กับตัวอย่างประชากรจำนวน 255 คน โดยแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

5.1 ผู้นิเทศ จำนวน 103 คน แยกตามตำแหน่งดังนี้

-ศึกษานิเทศก์จังหวัด	1	คน
-หัวหน้าส่วนการศึกษา	1	คน
-ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนการศึกษา	1	คน
-ศึกษานิเทศก์จังหวัด	8	คน
-เจ้าหน้าที่วิชาการจังหวัด	5	คน
-ศึกษานิเทศก์อำเภอ 7 อำเภอ	7	คน
-หัวหน้าหมวดการศึกษา 7 อำเภอ	7	คน
-หัวหน้าฝ่ายการศึกษาเทศบาล 2 แห่ง	2	คน
-เจ้าหน้าที่วิชาการอำเภอ	7	คน
-อาจารย์วิทยาลัยครู	10	คน

- ศึกษาในเทศก์เทศบาล 2 คน
- หัวหน้ากลุ่มโรงเรียนทั้งหมด 52 คน

5.2 ผู้รับการนิเทศการศึกษา ร้อยละ 4 ของจำนวนครูทั้งหมด 3272 คน คิดเป็น 130 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประเภท (Stratified random sampling)

6. วิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยการคำนวณหาค่ามัธยฐาน เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลทั้งสองกลุ่มโดยการทดสอบค่าซี (Z - test) ส่วนตอนที่ 1 และตอนที่ 3 เสนอเป็น ความเรียงและตาราง

7. สรุปผลการวิจัยและเสนอแนะ

ศูนย์วิทยพัธพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย